

DATOS DO ESPAZO NATURAL

- CÓDIGO DO LIC:** ES1110005.
REXIÓN BIOCLIMÁTICA: Atlántica.
CONCELLOS: Camariñas, Arteixo, Cabana de Bergantiños, Carballo, Fisterra, A Laracha, Laxe, Malpica, Muxía, Ponteceso e Vimianzo.
SUPERFICIE DO LIC: 12.094,43 Ha
SUPERFICIE MUNICIPAL EN REDE NATURA: 1.200,48 Ha
DATA INCLUSIÓN: 2001
OUTRAS DESIGNACIÓNS:
- IBA 004 Costa da Morte (Norte), incluída no inventario de SEO/Birdlife (1998).
 - Zona de especial protección para as aves (A Costa da Morte Norte, ZEPA ES0000176 xuño de 2003).
 - Zona de Especial Protección dos Valores Naturais (2004).

DESCRICIÓN

O Concello de Camariñas sitúase ao noroeste da Península Ibérica, na provincia galega da Coruña.

A maior parte da costa deste municipio está incluída dentro do espazo natural protexido LIC Costa da Morte pola importancia dos ecosistemas mariños e da biodiversidade da flora e fauna existentes.

A paisaxe caracterízase pola alternancia de areais, praias de bolos graníticos e de zonas rochosas con impresionantes cantís.

É precisamente esta diversidade de formas da costa a que a fai de difícil e perigosa navegación. Ao longo da historia rexistráronse neste tramo costeiro máis de 20 naufraxios. Un punto especialmente trágico é a Punta do Boi, que se esconde baixo a espuma da rompente e ten provocado ao menos 11 naufraxios, entre eles o Iris Hull no 1833 con só un supervivente de 38 tripulantes e o do buque escola HMS Serpent no 1890 con 175 mortos que foron soterrados no Cemiterio dos Ingleses.

XEOMORFOLOXÍA

A morfoloxía da costa camariñana é o resultado da acción combinada de factores coma a ondata e os fortes ventos sobre as rochas, dando lugar á gran variedade de formas que imos encontrar representadas neste tramo costeiro.

Así, nun percorrido por esta impresionante paraxe, pódense distinguir pedras con figuras antropomórficas e zoomórficas coidadosamente modeladas, e lugares tan singulares coma as praias de bolos ou coídos, formadas por cantos rodados de gran tamaño, que serán a posterior fonte de sedimentos para a formación de praias e que son tan característicos desta zona.

Sen dúbida algunha, a figura xeomorfolóxica es-

trela de Camariñas é o Monte Branco, a duna remontante máis alta da península e unha das máis altas de Europa, con máis de 150 m de altura.

FLORA

A vexetación desta zona acada un desenvolvemento, variedade e estado de conservación tal que sitúa este LIC nos espazos naturais máis sobresaintes do noroeste peninsular.

Gran parte da área do LIC é do dominio da vexetación de acantilados e chairas costeiras como a herba de namorar (*Armeria pubigera subsp. pubigera*), endémica, e o perexil mariño (*Crithmum maritimum*). Xusto por encima destes hábitats a matogreira de breixos e toxos, de baixo porte e aspecto almofadado, constitúe a comunidade máis característica do espazo natural.

A vexetación propia de praias e dunas tamén posúe numerosos enclaves, como os areais da Pedrosa, Reira e Trece, cun grao de desenvolvemento e naturalidade que lle outorgan un gran valor ao espazo. Destaca a presenza da Caramiña (*Corema album*) na Praia de Trece ao lado do Monte Branco, onde se localiza o seu principal reduto en territorio galego. Estes ambientes albergan un gran número de especies endémicas pouco comúns, coma a *Iberis procumbens subsp. procumbens*, *Otanthus maritimus*, *Silene scabriflora subsp. gallaica*, *Linaria aguillonensis* e a ameazada *Omphaloides littoralis subsp. gallaica*, endémica da provincia da Coruña.

FAUNA

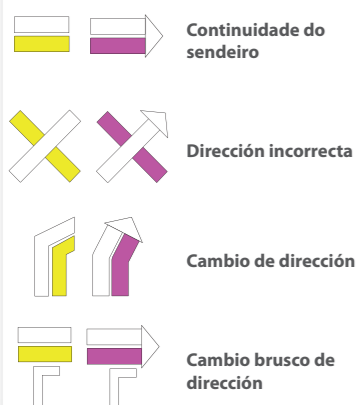
Este espazo natural é de elevado interese pola súa avifauna, e en particular polas súas poboacións de aves mariñas, que se concentran para nidificar principalmente nos illotes do Cabo Vilán.

O illote Vilán de Fóra é o lugar preferido para aniñar de varias especies en perigo de extinción como a gaivota tridáctila (*Rissa tridactyla*) e alberga as únicas colonias de cría españolas de arao común (*Uria algae*). Ademais, no seu entorno nidifica o paño pequeno (*Hydrobates pelagicus*) e o corvo mariño cristado (*Phalacrocorax aristotelis*) que mantén nesta zona unhas 250 parellas.

Non entanto, toda esta costa é unha área de tránsito regular e estacionamento de centos de miles de exemplares doutras especies de aves mariñas migradoras e invernantes (pardelas, mascatos, corvos mariños, álcidos, gaivotas, carráns...).

SINAIS DE SENDEIRISMO

LENDA	
	Principais Estradas
	Panel Informativo
	Faro Vilán
	Naufraixos
	Lugar para o avistamento de aves
	Complexo Turístico Aldea Madeira
	Praia con ducha
	Refuxio
	Paseo Marítimo
	Porto Deportivo
	Ruínas do Castelo do Soberano
	Mámoa de Reira
	Foxo dos Lobos
	Cemiterio dos Ingleses
	Mirador Alto da Vela
	Vistas do Cabo Vilán e da Ría
	Mirador Enseada da Basa
	Pedra do Oso
	Pedra dos Namorados de Reira
	Capela da Virxe do Monte
	Igrexa de San Xurxo (S. XVIII-XIX)
	Capela Virxe do Carme
	Igrexa de Santa María de Xaviña (S. XII)
	Campanario Ponte do Porto (S. XVIII)
	Capela de Santa Mariña (S. XII)
	Museo do Encaixe
	Museo do Alemán
	Centro de Interpretación dos Naufraixos e Faros
	Museo Etnográfico
	Pazo de Paxariña (Non visitable)
	Pazo de Mouzo (Non visitable)

RECOMENDACIÓNS

- Non se permite a acampada en ningunha das súas modalidades.
- Recordar recoller o lixo e levalo a un lugar axeitado.
- Ir en silencio, permitíndose observar a fauna.
- Non se permite facer lume. Se ves fume chama ao 112 dos servizos de emerxencias.
- Observa a flora e a fauna sen danala nin arrincala, para que todos poidamos seguir gozando dela.

RUTA DO LITORAL
RC-2
GPS: N: 43° 11' 16.31" W: 9° 05' 24.58"

PERCORRIDO: Castelo do Soberano-Camelle
DURACIÓN: 5 horas
DISTANCIA TOTAL: 19 km
GRAO DE DIFICULTADE: Fácil

Permite contemplar a costa abrupta e escarpada característica da zona Rede Natura Costa da Morte. Comparte parte do recorrido coa Ruta Costa da Morte.

RUTA COSTA DA MORTE
PR-G38
GPS: N: 43° 7. 446' W: 9° 11. 76'

PERCORRIDO: Ruta circular, vai dende o Castelo do Soberano por Reira e o Cemiterio dos Ingleses e percorre unha parte do núcleo urbano de Camariñas.
DURACIÓN: 6 horas
DISTANCIA TOTAL: 22 km
GRAO DE DIFICULTADE: Medio

Gozaremos da paisaxe costeira, as construcións civís e etnográficas e as esculturas pétreas naturais máis relevantes de Camariñas. Comparte recorrido coa Ruta do Litoral.

RUTA DA ÍNSUA
RC-1
GPS: N: 43° 7. 870' W: 9° 9. 607'

PERCORRIDO: Ruta circular, transcorre por Xaviña.
DURACIÓN: 3'5 horas
DISTANCIA TOTAL: 8'5 km
GRAO DE DIFICULTADE: Fácil

Espectacular itinerario pola ría de Camariñas con fermosas e tranquilas praias, vistas da desembocadura do río e lugar privilexiado para a observación da avifauna característica da ría.

RUTA DOS MUÍÑOS
PR-G37
GPS: N: 43° 8. 347' W: 9° 6. 867'

PERCORRIDO: circular, transcorre por Ponte do Porto.
DURACIÓN: 1'5 horas
DISTANCIA TOTAL: 5 km
GRAO DE DIFICULTADE: Fácil

Apacible sendeiro pola ribeira do Río Grande. Xunto coa flora e fauna de ribeira atoparemos un dos recursos de maior interese na economía rural galega: os muíños.

TELÉFONOS

Concello.....	981 736 000
Oficina de Turismo.....	981 736 340
Policía Local.....	981 736 050
Urxencias.....	112

FESTAS E ROMARÍAS

Mostra do Encaixe (Camariñas):	Semana Santa
San Pedro (Ponte do Porto):	27-29 de xuño
Carme (Camariñas):	15-18 de xullo
Festa da Praia (Xaviña):.....	25 de xullo
Carme (Camelle):	Primeiro domingo de agosto
Santa Mariña (Xaviña):	15, 16 de agosto
San Roque (Ponte do Porto):	15, 16 de agosto
San Bartolo (Arou):	22-25 de agosto

Ao longo do verán celébranse numerosas sardiñadas, a festa do Caldo da Riola e outras festas gastronómicas.